

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Rapport van feitelijke bevindingen

Review accountantswerkzaamheden NOW 1- en NOW 2-regeling

definitief

Colofon

Titel	Rapport van feitelijke bevindingen review accountantswerkzaamheden NOW 1- en NOW 2-regeling
Uitgebracht aan	
Datum	26 april 2022
Kenmerk	2022-0000132144

Inlichtingen
Auditdienst Rijk
070-342 7700

Inhoud

Inhoudsopgave

Inhoud

•	Samenvatting	5
•	Aanleiding opdracht	7
1	Uitkomsten review accountantswerkzaamheden NOW	10
1.1.1	Inleiding.....	10
1.1.2	Totaal zijn 25 reviews uitgevoerd waarvan 17 hebben geleid tot een toereikend oordeel en 8 tot een ontoereikend oordeel.....	10
2	Bevindingen over aan assurance verwante opdrachten inclusief aanvullende werkzaamheden (kwadrant I)	12
2.1.1	Inleiding.....	12
2.1.2	Kwadrant I, 5 reviews zijn uitgevoerd waarvan 3 hebben geleid tot een toereikend oordeel en 2 tot een ontoereikend oordeel.....	12
2.1.3	Nadere toelichting op aan assurance verwante opdrachten	12
2.1.4	Werkzaamheden voor (classificatie van) onderhanden projecten en afgrenzing omzet ontoereikend uitgevoerd en onderbouwd	13
2.1.5	Verplichte werkzaamheden ontoereikend uitgevoerd en onderbouwd	13
3	Bevindingen over assurance-opdrachten met beperkte mate van zekerheid bij organisaties die niet voldoen aan de criteria voor controleplicht voor de jaarrekening (kwadrant II)	14
3.1.1	Inleiding.....	14
3.1.2	Kwadrant II, 7 reviews uitgevoerd waarvan 2 hebben geleid tot een toereikend oordeel en 5 tot een ontoereikend oordeel.....	14
3.1.3	Nadere toelichting op assurance-opdrachten met beperkte zekerheid.....	14
3.1.4	Onjuist accountantsproduct verstrekt.....	15
3.1.5	Risicoanalyse, planning en uitvoering van de controle van de omzet zijn ontoereikend uitgevoerd en/of vastgelegd	15
3.1.6	Risicoanalyse, planning en uitvoering van de controle van de loonsom is eveneens ontoereikend uitgevoerd en/of vastgelegd	15
3.1.7	Materialiteit, accountantsverklaring en opdrachtacceptatie en kwaliteitswaarborgen	16
4	Bevindingen over assurance-opdrachten met beperkte mate van zekerheid bij organisaties die voldoen aan de criteria voor controleplicht voor de jaarrekening (kwadrant III): 3 reviews uitgevoerd die alle 3 hebben geleid tot een toereikend oordeel	17
4.1.1	Inleiding.....	17
4.1.2	Kwadrant III, 3 reviews uitgevoerd die alle 3 hebben geleid tot een toereikend oordeel	17

5	Bevindingen over assurance-opdrachten met redelijke mate van zekerheid (kwadrant IV): 5 reviews uitgevoerd die alle 5 hebben geleid tot een toereikend oordeel	18
5.1.1	Inleiding.....	18
5.1.2	Kwadrant IV: 5 reviews uitgevoerd die alle 5 hebben geleid tot een toereikend oordeel	18
6	Bevindingen over assurance-opdrachten met redelijke mate van zekerheid (aanvragen ex artikel 6a/7).....	19
6.1.1	Inleiding.....	19
6.1.2	Aanvragen op basis van artikel 6a/7: 5 reviews uitgevoerd waarvan 4 hebben geleid tot een toereikend oordeel en 1 tot een ontoereikend oordeel	19
6.1.3	Nadere toelichting op assurance-opdrachten met een redelijke mate van zekerheid	19
6.1.4	Risicoanalyse, planning en uitvoering van de controle van de omzet zijn ontoereikend uitgevoerd en/of vastgelegd.	19
7	Aandachtspunten voor accountants	21
7.1.1	Inleiding.....	21
7.1.2	Materialiteit loonsom vaak niet correct berekend	21
7.1.3	Onzorgvuldigheden in samenstellingsverklaring en assurance-rapport en (waarmerken van) aanvraag tot vaststelling	21
7.1.4	Opdrachtacceptatie en kwaliteitswaarborgen beperkt vastgelegd.....	22
8	Verantwoording onderzoek	23
8.1.1	Werkzaamheden en afbakening.....	23
8.1.2	Gehanteerde Standaard	24
8.1.3	Verspreiding rapport.....	24
9	Ondertekening	25

Samenvatting

Als onderdeel van de controle en het toezicht op de uitvoering van de NOW-regeling heeft SZW een reviewbeleid op accountantscontroles bij de NOW-regeling opgezet. Op basis van dit reviewbeleid heeft de Directeur-Generaal Sociale Zekerheid en Integratie (DG SZI) van het ministerie van SZW aan de Auditdienst Rijk (ADR) in de opdrachtbevestiging van 15 juli 2021 verzocht om, in samenwerking met de Accountantsdienst van UWV (AD-UVW), 25 reviews uit te voeren op de kwaliteit van de door accountants uitgevoerde werkzaamheden.

In dit rapport doen wij verslag van de feitelijke bevindingen op basis van de aan ons verstrekte opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden; wij doen geen uitspraak over wat deze bevindingen betekenen voor de toezichtrol van SZW. Evenmin doen wij een uitspraak over het totaal van de kwaliteit en juistheid van de door SZW ontvangen accountantsproducten en de rechtmatigheid van de verstrekte NOW-subsidies.

Onze reviews zijn verdeeld over de kwadranten I, II, III en IV en aanvragen op grond van artikel 6a en 7. Wij hebben 25 reviews uitgevoerd waarvan 17 hebben geleid tot een toereikend oordeel en 8 tot een ontoereikend oordeel. Een recapitulatie van de uitkomsten per kwadrant is hieronder opgenomen.

Kwadrant	Reviews	Toereikend	Ontoereikend
I Aan assurance verwant	5	3	2
II Beperkte mate van zekerheid (≥ € 375.000 geen controleplicht)	7	2	5
III Beperkte mate van zekerheid	3	3	0
IV Redelijke mate van zekerheid	5	5	0
6a en 7 Redelijke mate van zekerheid	5	4	1
Totaal reviews	25	17	8

Bij een toereikend oordeel hebben wij vastgesteld dat de accountant een deugdelijke grondslag heeft voor het afgegeven accountantsproduct. Een ontoereikend oordeel houdt in dat (de vastleggingen van) de accountantswerkzaamheden in onvoldoende mate voldoen aan de gestelde eisen in de NOW-regeling, het accountantsprotocol en de in de regeling vermelde standaarden van NBA. Wij kunnen daardoor niet vaststellen of voldoende werkzaamheden door de accountant zijn verricht dan wel de juiste conclusies zijn getrokken. Dat wil dan niet zeggen dat de aanvraag tot vaststelling onjuist is. De door de organisaties ingediende aanvraag tot vaststelling zelf is geen object van ons onderzoek.

In ons rapport onderscheiden wij tekortkomingen en aandachtspunten. Tekortkomingen zijn bevindingen die wij hebben gewogen in ons oordeel (toereikend/ontoereikend). Aandachtspunten hebben geen invloed gehad op ons oordeel. Onze bevindingen over de 25 uitgevoerde reviews zijn hieronder samengevat. Wij wijzen er expliciet op dat gegeven de omvang van de deelwaarneming de resultaten niet geëxtrapoleerd kunnen worden naar de totalen van de ingediende vaststellingsverzoeken per kwadrant. Daarnaast doen wij ook geen uitspraak over de rechtmatigheid van de totale verstrekte NOW-subsidies of over de werking van het M&O-beleid.

Bij aan assurance verwante opdrachten, inclusief aanvullende werkzaamheden (kwadrant I) hebben wij bij 1 dossier als tekortkoming vastgesteld dat de verplichte werkzaamheden onvoldoende zijn uitgevoerd en onderbouwd. Bij een ander dossier hebben wij niet kunnen vaststellen hoe de accountant is omgegaan met de specifieke risico's verbonden aan de (classificatie van de) post onderhanden projecten in opdracht van derden en hoe deze post zich verhoudt tot de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Bij assurance-opdrachten met een beperkte mate van zekerheid bij organisaties die niet voldoen aan de controleplicht (kwadrant II) hebben wij bij 5 dossiers tekortkomingen vastgesteld. Bij 2 dossiers zijn accountantsproducten met beperkte zekerheid verstrekt daar waar een accountantsproduct met een redelijke mate van zekerheid vereist is. Tevens zijn bij die dossiers, evenals bij 3 andere dossiers, risicoanalyse en planning en uitvoering van de controle van de omzet en/of loonsom ontoereikend uitgevoerd en/of vastgelegd.

De door ons uitgevoerde reviews in kwadrant III en IV hebben geleid tot een toereikend oordeel. In deze kwadranten zijn organisaties opgenomen die voldoen aan de criteria voor de controleplicht voor de jaarrekening op grond van artikel 396 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Bij assurance-opdrachten met redelijke mate van zekerheid (aanvragen ex art. 6a/7) hebben wij bij 1 dossier vastgesteld dat risicoanalyse, planning en uitvoering van de controle van de omzet ontoereikend is uitgevoerd en/of vastgelegd.

Vastlegging en uitvoering van risicoanalyse en planning en uitvoering van de controle van de omzet en/of loonsom zijn ook in dossiers met toereikende oordelen aandachtspunten (maar lichter gewogen). Andere aandachtspunten zijn:

- materialiteit loonsom vaak niet correct berekend;
- onzorgvuldigheden in samenstellingsverklaring en assurance-rapport en (waarmerken van) aanvraag tot vaststelling;
- opdrachtacceptatie en kwaliteitswaarborgen beperkt vastgelegd.

Wij doen geen uitspraak over wat de feitelijke bevindingen betekenen voor de werking van het beleid van SZW ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik in zijn totaliteit. Evenmin doen wij uitspraak over het totaal van de kwaliteit en juistheid van de door SZW ontvangen accountantsproducten en de rechtmatigheid van de verstrekte NOW-subsidies. De beoogde gebruikers (beleidsdirectie Werknemersregelingen (WN) en het UWV) zullen hierover een eigen afweging moeten maken waarbij de beoogde gebruikers gebruik kunnen maken van dit rapport van feitelijke bevindingen en eventuele andere beschikbare informatie.

Aanleiding opdracht

Reviews als onderdeel van de controle en het toezicht op de NOW-regeling door SZW

Inleiding

In 2020 heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) een tijdelijke subsidieregeling tot tegemoetkoming in de loonkosten in verband met buitengewone omstandigheden vanwege de coronapandemie ontwikkeld. Het betreft de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor behoud van Werkgelegenheid, hierna aangeduid als 'NOW-regeling'.

De reviews vanuit de ADR zijn een belangrijk onderdeel van de controle en het toezicht op de NOW-regeling door SZW en een waardevolle maatregel in het kader van het M&O-beleid. De Directeur-Generaal Sociale Zekerheid en Integratie (DG SZI) van het ministerie van SZW heeft aan de Auditdienst Rijk van het ministerie van Financiën (ADR) in de opdrachtbevestiging van 15 juli 2021 verzocht om, in samenwerking met de Accountantsdienst van UWV (AD-UWV), 25 reviews uit te voeren op de kwaliteit van de door accountants uitgevoerde werkzaamheden bij NOW 1 en NOW 2. De Algemene Rekenkamer heeft vanuit haar eigenstandig controlerende taak bij 2 reviews als teamlid deelgenomen.

Context

Tijdens de eerste ronde van de NOW-regeling heeft het UWV bijna €8 miljard aan voorschotten uitgekeerd aan meer dan 139.000 werkgevers. Bedrijven kregen een tegemoetkoming in hun loonkosten op basis van hun geschatte omzetverlies in het voorjaar van 2020. De definitieve subsidie wordt vastgesteld op basis van de opgegeven werkelijke omzetverliezen.

De minister van SZW wil zekerheid verkrijgen over de betrouwbaarheid van de verantwoordingsinformatie en over het rechtmatig handelen van de subsidieontvangers. Deze zekerheid wordt onder meer verkregen door het inschakelen van een accountant die de NOW-subsidieverantwoording van de subsidieaanvrager controleert.

In de NOW-regeling is opgenomen dat voor de subsidievaststelling een verklaring van een accountant vereist is indien het voorschotbedrag € 100.000 of meer bedraagt of het vast te stellen subsidiebedrag € 125.000 of meer bedraagt. In het accountantsprotocol worden 3 accountantsproducten onderscheiden.

Het accountantsproduct dient te voldoen aan de NOW-regeling, het accountantsprotocol en de in de regeling vermelde standaarden van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). Het accountantsproduct is afhankelijk van het feit of een organisatie voldoet aan de criteria voor (wettelijke) controleplicht en de omvang van de NOW-subsidie. In het accountantsprotocol zijn de accountantsproducten als volgt schematisch weergegeven:

Tabel voor aanvragen op grond van artikel 6 (op basis van de totale subsidie voortvloeiend uit de aanvraag tot vaststelling):

Type organisatie	Organisatie die niet voldoet aan criteria controleplicht	Organisatie die voldoet aan criteria controleplicht
Subsidiebedrag		
≥€ 125.000 (of voorschot € 100.000) < € 375.000	I. Aan assurance verwante opdracht, inclusief aanvullende werkzaamheden (Standaard 4415N)	III. Assurance-opdracht met beperkte mate van zekerheid (Standaard 3900N)

≥€ 375.000	II. Assurance-opdracht met beperkte mate van zekerheid (<i>Standaard 3900N</i>)	IV. Assurance-opdracht met redelijke mate van zekerheid (<i>Standaard 3900N</i>)
------------	---	--

Tabel voor aanvragen op grond van artikel 6a en 7:

Aanvraag niveau werkmaatschappij (artikel 6a en 7 van de regeling)	Assurance-opdracht met redelijke mate van zekerheid (<i>Standaard 3900N</i>)
--	--

Door middel van dossierreviews bij de accountants van de betrokken subsidieaanvragers, hebben wij voor 25 geselecteerde vaststellingsaanvragen onderzocht of het juiste accountantsproduct is gehanteerd en of er een deugdelijke grondslag is voor de afgegeven accountantsproducten. De basis voor de deugdelijke grondslag ligt in de correcte toepassing van de NOW-regeling, het accountantsprotocol en de in de regeling vermelde controlestandaarden van NBA. Dit zijn:

- standaard 3900N "Accountantsopdracht bij de NOW-regeling – Assurance" en
- standaard 4415N "Accountantsopdracht bij de NOW-regeling - Aan assurance verwante opdracht met aanvullende werkzaamheden".

Doelstelling en overeengekomen specifieke werkzaamheden

Het doel van de reviews is om DG SZI van SZW te ondersteunen bij de uitvoering van het beleid ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O-beleid). Om inzicht te krijgen of de betrokken accountants een deugdelijke grondslag voor het afgegeven accountantsproduct hebben reviewt de ADR de door de accountant uitgevoerde werkzaamheden en rapporteert hierover aan SZW via een rapport van feitelijke bevindingen overeenkomstig Standaard 4400N "Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden". Secundair doel van de reviews is het signaleren van mogelijkheden ter verbetering van het accountantsprotocol en mogelijk andere aandachtspunten die van belang zijn voor de uitvoering van de latere NOW-regelingen.

Verantwoordelijkheden

Het is de verantwoordelijkheid van de beoogde gebruikers van deze rapportage om te bepalen of de overeengekomen specifieke werkzaamheden toereikend en geschikt zijn voor het hierboven beschreven doel. Derhalve doen wij geen uitspraak over de toereikendheid en geschiktheid van de verrichte werkzaamheden in relatie tot het doel waarvoor deze worden verricht, noch voor elk ander doel.

Werkzaamheden

Wij hebben de werkzaamheden, zoals in juli 2021 met DG SZI van het Ministerie van SZW overeengekomen uitgevoerd. De reviews zijn gestart in september 2021 en zijn onder eindverantwoordelijkheid van de ADR uitgevoerd door teams van de ADR en de AD-UWV, steeds onder leiding van een registeraccountant. Van de zijde van de accountantskantoren waren de verantwoordelijke opdrachtmanagers en controleleiders bij de reviews aanwezig. Wij hebben onze werkzaamheden verricht in overeenstemming met Nederlands recht, het ADR Audit Charter en de Nederlandse Standaard 4400N "Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden". Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants.

Leeswijzer

Dit rapport is als volgt opgebouwd:

- uitkomsten review accountantswerkzaamheden NOW, hoofdstuk 1;
- bevindingen over aan assurance verwante opdrachten inclusief aanvullende werkzaamheden (kwadrant I), hoofdstuk 2;
- bevindingen over assurance-opdrachten met beperkte mate van zekerheid bij organisaties die niet voldoen aan de criteria voor controleplicht voor de jaarrekening (kwadrant II), hoofdstuk 3;
- bevindingen over assurance-opdrachten met beperkte mate van zekerheid bij organisaties die voldoen aan de criteria voor controleplicht voor de jaarrekening (kwadrant III): 3 reviews uitgevoerd die alle 3 hebben geleid tot een toereikend oordeel, hoofdstuk 4;
- bevindingen over assurance-opdrachten met redelijke mate van zekerheid (kwadrant IV): 5 reviews uitgevoerd die alle 5 hebben geleid tot een toereikend oordeel, hoofdstuk 5;
- bevindingen over assurance-opdrachten met redelijke mate van zekerheid (aanvragen ex artikel 6a/7), hoofdstuk 6;
- aandachtspunten voor accountants, hoofdstuk 7;
- verantwoording onderzoek, hoofdstuk 8;
- ondertekening, hoofdstuk 9.

1 Uitkomsten review accountantswerkzaamheden NOW

1.1.1 Inleiding

In dit rapport worden de hoofdlijnen van de feitelijke bevindingen die het resultaat zijn van de overeengekomen specifieke werkzaamheden weergegeven. Wij doen geen uitspraak over wat de feitelijke bevindingen betekenen voor de werking van het beleid van SZW ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik in zijn totaliteit. De beoogde gebruikers zullen hierover een eigen afweging moeten maken waarbij de beoogde gebruikers gebruik kunnen maken van dit rapport van feitelijke bevindingen en eventuele andere beschikbare informatie.

1.1.2 Totaal zijn 25 reviews uitgevoerd waarvan 17 hebben geleid tot een toereikend oordeel en 8 tot een ontoereikend oordeel

Onze selectie is getrokken uit een deelverzameling van de populatie van de verzoeken voor definitieve vaststelling. Voor de NOW 1 hebben wij in overleg met SZW op basis van de ingediende aanvragen per 30 augustus 2021, aselect 20 aanvragen tot vaststelling geselecteerd waarbij de posten in beginsel gelijk verdeeld zijn over de kwadranten I, II, III en IV en aanvragen op grond van artikel 6a. Bij de selectie in kwadrant III hebben wij echter voor 2 posten geen rekening gehouden met de totale subsidie voor de groep (meer dan € 375.000) waardoor de geselecteerde posten toegerekend moeten worden aan kwadrant II. Voor de NOW 2 hebben wij in overleg met SZW op basis van de stand per 30 september 2021 aselect 5 aanvragen tot vaststelling geselecteerd gelijk verdeeld over de kwadranten en aanvragen op grond van artikel 7. Wij hebben derhalve in totaal 25 reviews uitgevoerd waarvan 17 hebben geleid tot een toereikend oordeel en 8 tot een ontoereikend oordeel. Een recapitulatie van de uitkomsten is hieronder opgenomen.

Kwadrant	Reviews	Toereikend	Ontoereikend
I Aan assurance verwant	5	3	2
II Beperkte mate van zekerheid (≥ € 375.000 geen controleplicht)	7	2	5
III Beperkte mate van zekerheid	3	3	0
IV Redelijke mate van zekerheid	5	5	0
6a en 7 Redelijke mate van zekerheid	5	4	1
Totaal reviews	25	17	8

Wij wijzen er expliciet op dat gegeven de omvang van de deelwaarneming de resultaten niet geëxtrapoleerd kunnen worden naar de totalen van de ingediende vaststellingsverzoeken per kwadrant. Daarnaast doen wij gegeven de aard van de overeengekomen werkzaamheden ook geen uitspraak over de rechtmatigheid van de totale verstrekte NOW-subsidies, omdat de verstrekte subsidie in het kader van deze opdracht geen object van onderzoek is.

Een toereikend oordeel over de review houdt in dat (de vastleggingen van) de accountantswerkzaamheden in voldoende mate voldoen aan de gestelde eisen in de NOW-regeling, het accountantsprotocol en de in de regeling vermelde standaarden van NBA en de accountant een deugdelijke grondslag heeft voor het afgegeven accountantsproduct.

Een ontoereikend oordeel houdt in dat (de vastleggingen van) de accountantswerkzaamheden in onvoldoende mate voldoen aan de gestelde eisen in de NOW-regeling, het accountantsprotocol en de in de regeling vermelde

standaarden van NBA. Wij kunnen daardoor niet vaststellen of voldoende werkzaamheden door de accountant zijn verricht en of de juiste conclusies zijn getrokken. Dat wil dan niet zeggen dat de aanvraag tot vaststelling onjuist is. De door de organisaties ingediende aanvraag tot vaststelling zelf, is geen object van ons onderzoek.

In dit rapport maken wij onderscheid tussen tekortkomingen en aandachtspunten. Tekortkomingen zijn dermate zwaarwegend dat wij ze hebben gewogen in het oordeel (toereikend/ontoereikend). Aandachtspunten hebben wij lichter gewogen en hebben geen invloed gehad op het oordeel.

Wij wegen onze bevindingen op dossierniveau. Ons oordeel is daarbij afhankelijk van de zwaarte en het aantal bevindingen. Zo kan één zwaarwegende bevinding leiden tot een ontoereikend oordeel. Ook kan een samenstel van op zichzelf minder zware bevindingen leiden tot een ontoereikend oordeel.

Een recapitulatie van de tekortkomingen per kwadrant is hieronder opgenomen en wordt in de volgende hoofdstukken verder toegelicht.

	Tekortkomingen				
	I	II	III	IV	6a/7
Accountantsproduct		2			
Omzet referentieperiode	2	4			1
Omzet meetperiode	1	5			1
Loonsom	1	3			
Materialiteit		3			
Opdrachtacceptatie		2			
Kwaliteitsbeheersing	1	3			
Assurance-rapport en bijlage	1	3			
Concernstructuur	1	2			

2 Bevindingen over aan assurance verwante opdrachten inclusief aanvullende werkzaamheden (kwadrant I)

2.1.1 Inleiding

Voor organisaties die wel een accountantsproduct nodig hebben maar die niet voldoen aan de criteria voor controleplicht wordt onder een subsidiebedrag van € 375.000 geen assurance-rapport vereist. In deze situatie volstaat een aan assurance verwante opdracht inclusief aanvullende werkzaamheden (samenstelopdracht met aanvullende werkzaamheden gebaseerd op het accountantsprotocol uitmondend in een samenstellingsverklaring). De aanvullende werkzaamheden zijn relevant voor het onderzoek naar de risico's in het kader van de NOW-subsidie, zoals het verschuiven van omzet naar een andere periode, het buiten de administratie houden van omzet, of risico's ten aanzien van aspecten van de loonsom. Deze werkzaamheden worden in het accountantsprotocol omschreven. Dit betreft derhalve een aan assurance verwante opdracht op basis van Standaard 4415N.

Het format voor de samenstellingsverklaring is opgenomen op de websites van www.uwv.nl, rijksoverheid.nl en www.nba.nl. Dit format dient te worden gehanteerd voor deze subsidieregeling.

2.1.2 Kwadrant I, 5 reviews zijn uitgevoerd waarvan 3 hebben geleid tot een toereikend oordeel en 2 tot een ontoereikend oordeel.

In kwadrant I hebben wij 5 reviews uitgevoerd waarvan 3 hebben geleid tot een toereikend oordeel en 2 tot een ontoereikend oordeel. Een recapitulatie van de tekortkomingen per dossier is hieronder opgenomen.

	I-1	I-2
Tekortkomingen		
Accountantsproduct		
Omzet referentieperiode	1	1
Omzet meetperiode		1
Loonsom		1
Materialiteit		
Opdrachtacceptatie		
Kwaliteitsbeheersing		1
Samenstellingsverklaring en bijlage		1
Concernstructuur		1

2.1.3 Nadere toelichting op aan assurance verwante opdrachten

Indien er sprake is van een aan assurance verwante opdracht, dient de accountant met een professioneel kritische instelling de aanvraag tot vaststelling samen te stellen in overeenstemming met de regeling, mede rekening houdend met de aanvullend uit te voeren werkzaamheden zoals vastgelegd in bijlage I, de tabellen A1 tot en met A4 en Standaard 4415N.

In de bijlage van het accountantsprotocol zijn tabellen opgenomen met de voornaamste risico's en (mogelijke) werkzaamheden met betrekking tot de regeling. Voor aan assurance verwante opdrachten (tabellen deel A) geldt dat de werkzaamheden (grotendeels) zijn voorgeschreven. In de tabellen zijn de type werkzaamheden opgenomen. Voor de omvang en diepgang van de werkzaamheden wordt voor aan assurance verwante opdrachten verwezen naar Standaard 4415N, vereisten 26 tot en met 29.

De belangrijkste tekortkomingen bij aan assurance verwante opdrachten inclusief aanvullende werkzaamheden (kwadrant I) zijn hieronder per dossier toegelicht.

2.1.4 *Werkzaamheden voor (classificatie van) onderhanden projecten en afgrenzing omzet ontoereikend uitgevoerd en onderbouwd*

Bij dossier I-1 hebben wij aan de hand van het dossier niet kunnen vaststellen hoe de accountant is omgegaan met de specifieke risico's verbonden aan de (classificatie van de) post onderhanden projecten in opdracht van derden en hoe deze post zich verhoudt tot de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Het risico van de afgrenzing van de referentieomzet (A2.5 uit de tabel van het accountantsprotocol) is ontoereikend afgedekt. Specifiek:

- A2.5a De accountant stelt vast dat de omzet in de juiste periode (jaar) is verantwoord waarbij met name aandacht moet zijn voor verschuivingen van omzet van 2020 naar 2019;
- A2.5e De accountant analyseert de bepaling van het onderhanden werk/ onderhanden projecten op tendenties om omzet naar 2019 te boeken.

2.1.5 *Verplichte werkzaamheden ontoereikend uitgevoerd en onderbouwd*

Bij dossier I-2 maakt de accountant onvoldoende aantoonbaar welke werkzaamheden zijn uitgevoerd. Door het ontbreken van vastleggingen omtrent de uitgevoerde werkzaamheden, afwegingen en conclusies is niet toereikend zichtbaar of de accountant de werkzaamheden voor omzet referentieperiode, omzet meetperiode en loonsom met de vereiste diepgang heeft uitgevoerd. Daarnaast zijn de overwegingen ten aanzien van de vakbekwaamheid, zorgvuldigheid en objectiviteit niet vastgelegd en is de op basis van NV COS 4415N verplichte opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling (of een andere maatregel die minstens zo effectief is) niet uitgevoerd. Tenslotte heeft de accountant niet afdoende vastgesteld of het overzicht van concernrelaties zoals opgenomen in de aanvraag tot vaststelling volledig is.

3 Bevindingen over assurance-opdrachten met beperkte mate van zekerheid bij organisaties die niet voldoen aan de criteria voor controleplicht voor de jaarrekening (kwadrant II)

3.1.1 *Inleiding*

Bij subsidiebedragen vanaf € 375.000 wordt bij organisaties die niet voldoen aan de criteria voor controleplicht een accountantsproduct met een beperkte mate van zekerheid verlangd. Deze beperkte mate van zekerheid betreft een hogere mate van zekerheid dan een reguliere beoordelingsopdracht in het kader van Standaard 2400. Dit is nader uitgewerkt in Standaard 3900N en het accountantsprotocol. Voor het verkrijgen van de beperkte mate van zekerheid en de betekenis van de inherente beperkingen hierbij wordt in het bijzonder verwezen naar de vereisten 16, A18 tot en met A27 van Standaard 3900N.

De formats voor de assurance-rapporten zijn opgenomen op de websites van www.uwv.nl, www.rijksoverheid.nl en www.nba.nl. Deze formats dienen te worden gehanteerd voor deze subsidieregeling.

3.1.2 *Kwadrant II, 7 reviews uitgevoerd waarvan 2 hebben geleid tot een toereikend oordeel en 5 tot een ontoereikend oordeel*

In kwadrant II hebben wij 7 reviews uitgevoerd waarvan 2 hebben geleid tot een toereikend oordeel en 5 tot een ontoereikend oordeel. In kwadrant II zijn organisaties opgenomen die niet voldoen aan de criteria voor controleplicht voor de jaarrekening op grond van artikel 396 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Een recapitulatie van de tekortkomingen per dossier is hieronder opgenomen.

	II-1	II-3	II-5	II-6	II-7
Tekortkomingen					
Accountantsproduct		1	1		
Omzet referentieperiode	1	1	1	1	
Omzet meetperiode	1	1	1	1	1
Loonsom	1		1	1	
Materialiteit		1		1	1
Opdrachtacceptatie	1		1		
Kwaliteitsbeheersing	1	1	1		
Assurance-rapport en bijlage	1	1	1		
Concernstructuur			1	1	

3.1.3 *Nadere toelichting op assurance-opdrachten met beperkte zekerheid*

De accountant belast met een assurance-opdracht dient zich bij de opdracht met een professioneel kritische instelling te richten op mogelijke afwijkingen van materieel belang in de aanvraag tot vaststelling zoals vastgelegd in bijlage I, de tabellen B1 tot en met B5 en Standaard 3900N.

In de bijlage van het accountantsprotocol zijn tabellen opgenomen met de voornaamste risico's en (mogelijke) werkzaamheden met betrekking tot de regeling. Voor assurance-opdrachten (tabellen deel B) geldt dat de werkzaamheden gezien moeten worden als werkzaamheden samenhangend met mogelijke risico's, afhankelijk van de risico-inschatting die de accountant dient uit te voeren op basis van vereisten 43 tot en met 47 in Standaard 3900N.

In de tabellen zijn de type werkzaamheden opgenomen. Voor de omvang en diepgang van de werkzaamheden wordt voor assurance-opdrachten verwezen naar Standaard 3900N, vereisten 30 tot en met 70.

De accountant is verantwoordelijk om voldoende en geschikte assurance-informatie te verzamelen voor zijn assurance-rapport. Hierbij is relevant dat de gebruiker van de accountant verwacht dat er een volledige risicoanalyse en planning en uitvoering van de werkzaamheden heeft plaatsgevonden en is vastgelegd in het dossier, die bij een assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid gelijk is aan die met een redelijke mate van zekerheid. Pas bij de weging en evaluatie van de bevindingen (vraag of sprake is van voldoende en geschikte assurance-informatie) en de rapportage (formulering van het oordeel of de conclusie) ontstaat er een verschil tussen deze twee typen opdrachten.

De belangrijkste tekortkomingen bij de accountantsproducten met beperkte mate van zekerheid voor aanvragen tot vaststelling in kwadrant II zijn hieronder nader toegelicht.

3.1.4 Onjuist accountantsproduct verstrekt

Bij de dossiers II-3 en II-5 zijn accountantsproducten met een beperkte mate van zekerheid verstrekt daar waar een accountantsproduct met een redelijke mate van zekerheid vereist is. Beide organisaties hebben meer dan € 375.000 subsidie aangevraagd en voldoen aan de criteria voor controleplicht voor de jaarrekening op grond van artikel 396 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

3.1.5 Risicoanalyse, planning en uitvoering van de controle van de omzet zijn ontoereikend uitgevoerd en/of vastgelegd

Bij de reviews waarbij de accountantswerkzaamheden niet voldoen aan de gestelde eisen hebben wij tekortkomingen ten aanzien van de (dossiervastleggingen) van de uitgevoerde werkzaamheden voor de omzet referentieperiode (4 dossiers) en de omzet meetperiode (5 dossiers) gesignaleerd.

Voor de omzet referentieperiode kunnen wij in voorkomende gevallen aan de hand van de accountantsdossiers niet vaststellen dat voldoende werkzaamheden zijn uitgevoerd om risico B2.5 uit de tabel van het accountantsprotocol af te dekken.

Specifiek:

- B2.5 Het risico, dat de afgrenzing van de netto-omzet (referentieperiode) tussen 2019 en 2020 niet juist heeft plaatsgevonden omdat de werkgever niet controleplichtig was en de jaarrekening niet voor 1 april 2020 is vastgesteld.

Voor de omzet meetperiode kunnen wij in voorkomende gevallen aan de hand van de accountantsdossiers niet vaststellen dat voldoende werkzaamheden verricht zijn om de risico's B3.1 en B3.4 af te dekken. Specifiek:

- B3.1 Het risico bestaat dat de omzetdefinitie niet juist/consistent is gehanteerd;
- B3.4 Het risico bestaat dat de afgrenzing van de netto-omzet in de meetperiode in 2020 niet juist heeft plaatsgevonden.

Met name de overwegingen en werkzaamheden van de vereisten op grond van COS 3900N paragraaf 43 tot en met 47 "Risico-inschatting en het inspelen op ingeschatte risico's" zijn niet of te beperkt vastgelegd. Het gaat hierbij om de overwegingen of en in hoeverre gesteund kan worden op de administratieve organisatie en interne beheersing en de relatie naar de omvang van de vereiste gegevensgerichte werkzaamheden.

3.1.6 Risicoanalyse, planning en uitvoering van de controle van de loonsom is eveneens ontoereikend uitgevoerd en/of vastgelegd

Ook bij de controle van de loonsom zijn bij 3 dossiers de overwegingen en werkzaamheden van de vereisten op grond van COS 3900N paragraaf 43 tot en met 47 "Risico-inschatting en het inspelen op ingeschatte risico's" niet of te beperkt vastgelegd. Met name de overwegingen of en in hoeverre gesteund kan worden op

de administratieve organisatie en interne beheersing en de relatie naar de omvang van de gegevensgerichte werkzaamheden.

Wij hebben aan de hand van de accountantsdossiers niet kunnen vaststellen dat voldoende werkzaamheden zijn uitgevoerd om de risico's op het niet (juist) betalen van salarissen en de risico's op gefingeerde dienstverbanden af te dekken. De accountant van dossier II-6 geeft aan dat hij na onze review hersteld heeft. In het kader van ons onderzoek hebben wij dat niet expliciet gecontroleerd.

3.1.7 *Materialiteit, accountantsverklaring en opdrachtacceptatie en kwaliteitswaarborgen*

In onze weging van de uitkomsten hebben wij ook bevindingen betrokken die wij minder zwaar in ons oordeel over het dossier hebben gewogen. Deze bevindingen worden nader toegelicht in paragraaf:

- 7.1.2 Materialiteit loonsom vaak niet correct berekend;
- 7.1.3 Onzorgvuldigheden in samenstellingsverklaring en assurance-rapport en (waarmerken van) aanvraag vaststelling;
- 7.1.4 Opdrachtacceptatie en kwaliteitswaarborgen beperkt vastgelegd.

Bij dossier II-5 en II-6 is de NOW-groep onjuist vastgesteld. Betrokken accountants hebben aangegeven dat dit geen impact heeft op de aanvraag vaststelling. In het kader van ons onderzoek hebben wij dat verder niet expliciet gecontroleerd.

4 Bevindingen over assurance-opdrachten met beperkte mate van zekerheid bij organisaties die voldoen aan de criteria voor controleplicht voor de jaarrekening (kwadrant III): 3 reviews uitgevoerd die alle 3 hebben geleid tot een toereikend oordeel

4.1.1 *Inleiding*

Bij organisaties die voldoen aan de criteria voor controleplicht is het afhankelijk van de hoogte van het subsidiebedrag welke verklaring bij de aanvraag tot vaststelling dient te worden bijgevoegd. Indien een organisatie een accountantsproduct nodig heeft wordt tot een bedrag van € 375.000,- een assurance-rapport met beperkte mate van zekerheid gevraagd. Daarboven dient een assurance-rapport met een redelijke mate van zekerheid verstrekt te worden.

De formats voor de assurance-rapporten zijn opgenomen op de websites van www.uwv.nl, www.rijksoverheid.nl en www.nba.nl. Deze formats dienen te worden gehanteerd voor deze subsidieregeling.

4.1.2 *Kwadrant III, 3 reviews uitgevoerd die alle 3 hebben geleid tot een toereikend oordeel*

In kwadrant III hebben wij 3 reviews uitgevoerd die alle 3 hebben geleid tot een toereikend oordeel. In kwadrant III zijn organisaties opgenomen die voldoen aan de criteria voor controleplicht voor de jaarrekening op grond van artikel 396 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

5 Bevindingen over assurance-opdrachten met redelijke mate van zekerheid (kwadrant IV): 5 reviews uitgevoerd die alle 5 hebben geleid tot een toereikend oordeel

5.1.1 *Inleiding*

Bij subsidiebedragen vanaf € 375.000 wordt bij organisaties die voldoen aan de criteria voor controleplicht een assurance-rapport met een redelijke mate van zekerheid gevraagd. Dit is nader uitgewerkt in Standaard 3900N en in het accountantsprotocol.

De formats voor de assurance-rapporten zijn opgenomen op de websites van www.uwv.nl, www.rijksoverheid.nl en www.nba.nl. Deze formats dienen te worden gehanteerd voor deze subsidieregeling.

5.1.2 *Kwadrant IV: 5 reviews uitgevoerd die alle 5 hebben geleid tot een toereikend oordeel*

In kwadrant IV hebben wij 5 reviews uitgevoerd die alle 5 hebben geleid tot een toereikend oordeel. In kwadrant IV zijn organisaties opgenomen die voldoen aan de criteria voor controleplicht voor de jaarrekening op grond van artikel 396 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. De in 3.14 genoemde dossiers voldoen ook aan die criteria, maar daar is een onjuist accountantsproduct bij verstrekt.

6 Bevindingen over assurance-opdrachten met redelijke mate van zekerheid (aanvragen ex artikel 6a/7)

6.1.1 *Inleiding*

Voor werkgevers die de omzetsdaling bepalen op het niveau van de werkmaatschappij of tussenholding met toepassing van artikel 6a (NOW 1) respectievelijk artikel 7 (NOW 2) van de regeling geldt dat vanwege de aanvullende risico's altijd, dus ongeacht de hoogte van het subsidiebedrag, een redelijke mate van zekerheid wordt gevraagd. Dit is nader uitgewerkt in Standaard 3900N en in het accountantsprotocol. De formats voor de assurance-rapporten zijn opgenomen op de websites van www.uwv.nl, www.rijksoverheid.nl en www.nba.nl. Deze formats dienen te worden gehanteerd voor deze subsidieregeling.

6.1.2 *Aanvragen op basis van artikel 6a/7: 5 reviews uitgevoerd waarvan 4 hebben geleid tot een toereikend oordeel en 1 tot een ontoereikend oordeel*

Bij aanvragen ex artikel 6a/7 hebben wij 5 reviews uitgevoerd waarvan 4 hebben geleid tot een toereikend oordeel en 1 tot een ontoereikend oordeel. Een recapitulatie van de tekortkomingen bij het ontoereikende dossier is hieronder opgenomen.

	6a-I
Tekortkomingen	
Accountantsproduct	
Omzet referentieperiode	1
Omzet meetperiode	1
Loonsom	
Materialiteit	
Opdrachtacceptatie	
Kwaliteitsbeheersing	
Assurance-rapport en bijlage	
Concernstructuur	

6.1.3 *Nadere toelichting op assurance-opdrachten met een redelijke mate van zekerheid*

De accountant belast met een assurance-opdracht dient zich bij de opdracht met een professioneel kritische instelling te richten op mogelijke afwijkingen van materieel belang in de aanvraag tot vaststelling zoals vastgelegd in bijlage I, de tabellen B1 tot en met B5 en Standaard 3900N.

Conform Standaard 3900N, vereiste 46 overweegt de accountant, in ieder geval bij een assurance-opdracht met een redelijke mate van zekerheid, of er interne beheersingsmaatregelen zijn waarop de accountant wil of moet steunen en waarvan de accountant de effectieve werking wil toetsen (systeemgerichte werkzaamheden) en welke gegevensgerichte werkzaamheden daarnaast zullen worden uitgevoerd. De belangrijkste tekortkomingen bij het accountantsproduct ex artikel 6a zijn hieronder nader toegelicht.

6.1.4 *Risicoanalyse, planning en uitvoering van de controle van de omzet zijn ontoereikend uitgevoerd en/of vastgelegd.*

De tekortkoming bij de ontoereikende review ex artikel 6a ziet op de controle van de omzet en is vergelijkbaar met de tekortkomingen bij de accountantsproducten bij assurance-opdrachten met beperkte mate van zekerheid (kwadrant II). Het betreft

hier een review van een werkmaatschappij waarvan geen gecontroleerde jaarrekening over 2019 beschikbaar is. Voor de controle van de omzet meetperiode zijn er beperkte werkzaamheden uitgevoerd om risico B2.5 (afgrenzing omzet tussen 2019 en 2020) en B3.4 (afgrenzing omzet 2020) af te dekken. Voor de werkzaamheden om risico B2.1 (juiste/consistente hantering omzetdefinitie) zijn de overwegingen om niet te steunen op de administratieve organisatie en interne beheersing en de impact op de gegevensgerichte werkzaamheden niet vastgelegd.

7 Aandachtspunten voor accountants

7.1.1 Inleiding

In dit rapport maken wij onderscheid tussen tekortkomingen en aandachtspunten. Tekortkomingen zijn dermate zwaarwegend dat wij ze hebben gewogen in het oordeel (toereikend/ontoereikend). Aandachtspunten hebben wij lichter gewogen en hebben geen invloed gehad op het oordeel.

Een recapitulatie van de aandachtspunten is hieronder opgenomen.

	Aandachtspunten
Accountantsproduct	
Omzet referentieperiode	
Omzet meetperiode	1
Loonsom	1
Materialiteit	6
Opdrachtacceptatie	2
Kwaliteitsbeheersing	2
Accountantsverklaring en bijlage	8
Concernstructuur	1

De aandachtspunten met betrekking tot de omzet meetperiode, loonsom en concernstructuur zijn vergelijkbaar met de eerder in dit rapport gerapporteerde tekortkomingen (maar zijn op zichzelf of gezamenlijk met andere bevindingen niet materieel en hebben daardoor geen impact gehad op het oordeel van het dossier). De andere aandachtspunten worden in de onderstaande parafen toegelicht.

7.1.2 Materialiteit loonsom vaak niet correct berekend

In het accountantsprotocol is opgenomen dat de goedkeuringsmaterialiteit bij assurance-opdrachten voor de loonsom 2% van 3 keer (NOW 1) of 4 keer (NOW 2) de gecorrigeerde loonsom in de voorschotbeschikking is en berekend wordt op loonheffingnummer en niet op niveau van de groep. Bij 9 reviews (6 aandachtspunten en 3 tekortkomingen) op assurance-opdrachten is de materialiteit van de loonsom niet juist berekend. Niet alle accountants zijn uitgegaan van de loonsom in de voorschotbeschikking, er is niet altijd uitgegaan van de loonsom per loonheffingnummer (maar van de groep) en bij 2 dossiers is de vermenigvuldigingsfactor dubbel toegepast. De materialiteit voor de loonsom wordt hierdoor vaak te hoog vastgesteld waardoor de accountant in de basis met minder (en mogelijk ontoereikende) controlewerkzaamheden kan volstaan.

7.1.3 Onzorgvuldigheden in samenstellingsverklaring en assurance-rapport en (waarmerken van) aanvraag tot vaststelling

In het accountantsprotocol wordt verwezen naar formats voor de assurance-rapporten. Dit format dient gevolgd te worden en gezamenlijk met de gewaarmerkte aanvraag tot vaststelling te worden ingediend. Bij 12 reviews (8 aandachtspunten en 4 tekortkomingen) hebben wij bevindingen bij de accountantsproducten en/of de (waarmerking van) de aanvraag tot vaststelling. 1 Keer is een controleverklaring op groepsniveau met benoeming van loonheffingnummer verstrekt in plaats van een controleverklaring per loonheffingnummer. In de andere gevallen is de aanvraag tot vaststelling niet (volledig) gewaarmerkt, is het format niet gevolgd en zijn verwijzingen naar bijlagen of accountantsprotocol niet juist.

7.1.4

Opdrachtacceptatie en kwaliteitswaarborgen beperkt vastgelegd

Kwaliteitswaarborgen voor de opdrachtuitvoering bij aan assurance verwante opdrachten (kwadrant I) zijn in Standaard 4415N onder andere opgenomen in paragraaf 21 en 22 (aanvaarding van de opdracht). Op grond van paragraaf 19 is een opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling (OKB), of een andere maatregel die minstens zo effectief is, vereist. In standaard 3900N zijn in paragraaf 24 tot en met 29 vergelijkbare eisen opgenomen. In de kwadranten I en II hebben wij bij 4 dossiers (2 opdrachtacceptatie en 2 kwaliteitsbeheersing) vastgesteld dat deze werkzaamheden beperkt zijn uitgevoerd en/of vastgelegd.

8 Verantwoording onderzoek

8.1.1 *Werkzaamheden en afbakening*

Object van onderzoek is de dossiervorming ter onderbouwing van de door de accountants afgegeven accountantsproducten bij de verantwoordingsdocumenten inzake de NOW-regeling. De review omvat het beoordelen van de grondslagen, de opzet en de uitvoering van de verrichte controlewerkzaamheden en de rapportage daarover, maar omvat niet een review van alle door de accountant uitgevoerde controlewerkzaamheden. Evenmin verrichten wij een zelfstandige accountantscontrole bij de gesubsidieerde werkgever of verstrekken wij zekerheid over juistheid en volledigheid van de betreffende NOW-verantwoordingen. In het uit te voeren onderzoek is naast de dossierreview ook aandacht geschonken aan het algemeen geldende kwaliteitssysteem dat de betrokken accountant volgt voor deze opdrachten en eventuele specifieke procedures die de accountant c.q. accountantsorganisatie heeft opgezet om de kwaliteit te waarborgen rondom de uit te voeren accountantswerkzaamheden aangaande de aanvraag tot vaststelling voor de NOW.

Het referentiekader bestaat uit:

- de betreffende versies van de NOW-regeling;
- de betreffende versies van de accountantsprotocollen (bijlage bij de regeling);
- controlestandaard 3900N Accountantsopdracht bij de NOW-regeling – Assurance en
- controlestandaard 4415N Accountantsopdracht bij de NOW-regeling - Aan assurance verwant.

Daarnaast is de accountant gehouden aan de regelgeving omtrent accountancy¹ zoals opgesteld door de NBA.

Wij hebben informatie verzameld over de controleaanpak van de betrokken accountants op basis van een voor deze reviews ontworpen vragenlijst. Vervolgens hebben wij reviewwerkzaamheden uitgevoerd aan de hand van een werkprogramma dat wij specifiek hebben opgesteld voor deze NOW-reviews. Wij hebben onderzocht of de accountant voldoende en geschikte werkzaamheden heeft verricht om vast te stellen dat voor de omzetsdaling en voor de beweringen inzake de loonsom is voldaan aan de specifieke voorwaarden zoals gesteld in de NOW-regeling. Met behulp van het werkprogramma hebben wij per dossier een oordeel geformuleerd:

1. een dossier wordt als toereikend beoordeeld wanneer de accountant de van toepassing zijnde accountantsprotocollen en de accountantsstandaarden toereikend heeft toegepast. Eventuele bevindingen die niet materieel² zijn worden als aandachtspunt geformuleerd.
2. een dossier is ontoereikend wanneer gebleken is dat een accountant de van toepassing zijnde accountantsprotocollen of de accountantsstandaarden in materiële zin onvoldoende heeft toegepast.

Het definitieve reviewverslag wordt, na hoor en wederhoor, verstrekt aan de betrokken accountant. De reviewverslagen zijn eigendom van de ADR. Deze verslagen mogen niet verspreid worden zonder toestemming van de ADR.

¹ Zonder limitatief te zijn, betreft dit o.a. de Handleiding Regelgeving Accountancy (HRA 2020) waar de NV COS (Nadere voorschriften controle- en overige standaarden) deel van uitmaken.

² Een door de beoordelaar geconstateerde afwijking is materieel wanneer toleranties, zoals genoemd in de accountantsprotocollen worden overschreden. Deze toleranties vormen het uitgangspunt en zijn kwantitatief. Naast deze kwantitatieve benadering is er ook ruimte voor een kwalitatieve benadering. Het kernteam bespreekt de beoordeling van het dossier en kan ook op kwalitatieve gronden tot een ontoereikend oordeel komen (professional judgement)

De reviewverslagen zijn bouwstenen voor het rapport van feitelijke bevindingen.

8.1.2 *Gehanteerde Standaard*

Deze opdracht is uitgevoerd overeenkomstig Standaard 4400N "Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden". Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants.

In dit rapport wordt geen zekerheid verschaft, omdat er geen controle-, beoordelings- of andere assurance-opdracht is uitgevoerd. In dit rapport rapporteren wij de feitelijke bevindingen op basis van de overeengekomen specifieke werkzaamheden; wij doen geen uitspraak over wat deze bevindingen betekenen voor de toezichtrol van SZW. Evenmin doen wij uitspraak over het totaal van de kwaliteit en juistheid van de door SZW ontvangen accountantsproducten.

8.1.3 *Verspreiding rapport*

De opdrachtgever, de heer, is eigenaar van dit rapport.

Het rapport wordt uitgebracht aan DG SZI van het ministerie van SZW. De beleidsdirectie WR en de Accountantsdienst van het UWV zijn de beoogde gebruikers van dit rapport. Het is de verantwoordelijkheid van de beoogde gebruikers om te bepalen of de overeengekomen specifieke werkzaamheden toereikend en geschikt zijn voor het doel van de beoogde gebruikers.

De ADR is de interne auditdienst van het Rijk. Dit rapport is primair bestemd voor de opdrachtgever met wie wij deze opdracht zijn overeengekomen. In de ministerraad is besloten dat het opdrachtgevende ministerie waarvoor de ADR een rapport heeft geschreven, het rapport binnen zes weken op de website van de rijksoverheid plaatst, tenzij daarvoor een uitzondering geldt. De minister van Financiën stuurt elk halfjaar een overzicht naar de Tweede Kamer met de titels van door de ADR uitgebrachte rapporten en plaatst dit overzicht op de website. Dit rapport is met zorgvuldigheid en deskundigheid opgesteld waarbij rekening is gehouden met de verwachtingen van de beoogde gebruikers. Echter kan niet gegarandeerd worden dat hier geen onduidelijkheden in staan voor een niet-beoogde gebruiker. In dat geval dient de niet-beoogde gebruiker contact op te nemen met de eigenaar van dit rapport.

9 Ondertekening

Auditmanager
Auditdienst Rijk

Auditdienst Rijk
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
(070) 342 77 00